

IN MEMORIAM — OBITUARY

PAVEL KALAN

Besede slovesa, ki jih je spregovoril Jaro Dolar, ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, 14. junija 1974

In tako, dragi Pavle, pričenjам v imenu NUK in v imenu DBS s teboj svoj zadnji dialog. Zadnjikrat te lahko še glasno nagovorim, zadnjikrat se obračam glasno nate. In prvič, dragi Pavle, mi ne boš več odgovoril. Še se bomo srečavali s teboj, še te bomo jemali v misel, toda odslej si bomo morali pomagati sami. Kajti med nami ni nikogar več, ki bi našo zalogo tako dobro poznal, kot si jo ti. Nikogar ni, ki bi znal tako ustrezljivo odgovarjati o vsem, kar se je tikało knjižnice in knjižničarstva. Na misel mi prihajajo verzi, ki jih je Prešeren napisal drugemu bibliotekarju, tvojemu davnemu predniku in gotovo tudi vzorniku, Matiji Čopu:

ti si zaklade duha Krezove bil si nabral.

Nisi zaklepal doma ti žlahtnega blagodarova,
sebi zročeno mladost, druge si z njim bogatil.

Res, z neizmerno potrpežljivostjo si učil mlajšo generacijo bibliotekarjev, da bi se navadili tvoje natančnosti in tvoje pripravljenosti, da pomagaš.

Tvoja življenjska pot te je od Radovljice, kjer si se rodil pred 74 leti, vodila v gimnazijo, na ljubljansko univerzo in v učilišče ljubljanskega liceja. Čeprav se te kot vzornega pedagoga spominjajo tvoje učenke in učenci, se mi zdi, da si svoj pravi poklic našel šele pri nas v knjižnici, 28 let si prebil v neprestanem delu. Saj nisi poznal prostega časa, če je bilo treba pripraviti gradivo za razstave ali izpite. Ob vsakem času smo te lahko našli v naši stavbi. Tvojo natančnost in strokovno znanje nismo cenili samo mi doma, ampak je našla priznanje tudi daleč preko meja naše domovine, ko si sodeloval v mednarodni komisiji za katagolizacijska pravila.

Vse to bo ostalo trajno živo med nami. Poleg tvojega strokovnega znanja pa bo še dolgo ostal med nami tvoj človeški lik, lik ljubeznivega, vedrega, vestnega, dobrega in ustrežljivega tovariša in prijatelja. Moža, ki je z železno volja znal premagovati tudi težave, ki ti

jih je zaradi šibkih oči naložila narava. Vem, tvoje oči, to je bila tvoja draga soproga, ki je na vseh izletih in sestankih bedela nad vsakim tvojim korakom. Toda v knjižnici, kjer si imel preštete vse stopnice in si poznal vsak kotic, ti je moral rabiti le tvoj izredni spomin in tvoja volja.

Težko nam bo brez tebe zdaj, dragi Pavle. Še danes zjutraj so ležala tvoja očala, ki si jih rabil za branje, tvoj svinčnik in tvoji zapiski na tvoji mizi, ki je ostala prazna. Nam pa je, kot da je Prešeren govoril o tebi, ko je zapisal:

Niso suhe nam prijet'lom oči, ko se spomnimo tebe
ino predragih s teboj tvojih ljubezni darov.